UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Sequuntur tituli capitulo[rum] in historia[m] Regum secundi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

reliquerat dñs ſuus vir amalechita cũ egrotare eũ vidiſſet. Et dederũt ei cibũ: et reuerſus eſt ſpũs ei⁹ Et ait ad eum dauid Potes me ducere ad cuneum iſtum. Qui ait Si iuraueris mihi q̃ nõ occidas me nec tradas me in man⁹ dñi mei: ducam Et iurauit ei dauid et eo ducẽte inuenerunt hoſtes epulãtes: et quaſi diem feſtum celebrãtes Et pcuſſit eos dauid a veſpere vſq; ad veſperã alteri⁹ diei: ꝛ ſoli quadringenti adoleſcentes euaſerunt in camelis Eruit ḡ dauid oĩa q̃ tulerant amalechite ab hoĩe vſq; ad pecus. Dicit q̃ ĩ hac victoria p̃buerũt illi auxiliũ nouem principes militũ de manaſſe: qui ꝯfugerant ad eũ dũ rediret in ſyceleg. Prius enĩ venerant ad eum tm̃ de iuda et beniamin. Porro cũ rediſſent ad ducentos viros q̃ laſſi ſubſtiterãt ſalutauit eos dauid pacifice. Et idignati ſũt quidam qui cum eo ierant dicentes. Sufficiat cuiq; vxor ſua ꝛ filij: de preda nihil dabim⁹ eis. Et ait dauid. Non audiet vos q̃ſq̃ fr̃es mei in ſmone h̃. Equa ps erit deſcẽdentis ad p̃liũ: ꝛ manẽtis ad ſarcinas. Hieronym⁹ ait Non ait q̃ laſſi mãſerũt: q̃ laſſis nil deber dari de prede precio. Et factuz eſt hoc ex die illo et deinceps q̃ſi lex in iſrael vſq; ad diẽ hãc. Venit ergo dauid in ſyceleg: ꝛ miſit dona de preda ſeniorib⁹ iuda p̃ximis ſuis et reliq̃s cum quibus cõmorat⁹ fuerat ipe et viri eius.

De morte ſaul et filioꝝ eius. Ca. XXVII

Uero philiſtei

p pugnabãt aduerſ⁹ iſrl̃. Saul autẽ ſciẽs ꝛ prudẽs feſtinabat ad mortẽ et viriliter dimicabat. Soli quippe magnanimes rex terribiliũ ſũt ꝯtemptores. Hec magnanimitas maxime cõuenit regib⁹ quos p cumulo p̃ncipatus nõ ſolũ malos non licet eſſe circa ſubditos, ſed nec mediocriter bonos eſſe. Fugerunt autẽ filij iſrl̃ a facie philiſtinoꝝ ꝛ ceciderũt ĩ mõte gelboe ꝛ pcuſſi ſunt tres filij ſaul: ionathas: aminadab: melchiſue. Hiſboſeth ãt domi erat. Cũq; grauiter vulneratus eſſet ſaul: dixit ad armigerũ ſuũ. Percute me gladio tuo ne forte ĩ circũciſi iſti illudãt mihi viuẽti: ꝛ poſt interficiãt me. Et noluit armiger Et irruit ſaul ſuper gladiũ ſuũ. Adeo enĩ defecerat q̃ nõ poterat ſe trãſuerberare. Que vidẽs armiger ſuus irruit ipe ſup gladiũ ſuuz Hic fuit doech idumeus vt autumãt hebrei qui timuit eſſe ſupſtes ſauli ꝑpter dauid: ꝛ mortui ſunt oẽs domeſtici ſaul q̃ erant cũ eo. Videntes aũt filij iſrael q̃ trans vallem iordanis erãt ſtragẽ ſuoꝝ egreſſi d̃ ciuitatib⁹ ſuis fugerũt. Altera die venientes philiſtei vt ſpoliarent interfectos: expoliauerũt ſaul armis ſuis ꝛ filios ſuos: ꝛ p̃ciſa capita eoꝝ cum armis miſerũt in terrã ſuã p circuitum vt annunciaret hoc in templo idoloꝝ ꝛ in populis. Et poſuerũt arma ei⁹ in tẽplo aſtaroth: caput ṽo in tẽplo dagon: vt in paralipomenon legit̃. Corpus ṽo ei⁹ ꝛ filioꝝ ſuſpenderũt ĩ muro bethſan: q̃ſi in oculis iſrl̃. Eſt enĩ ciuitas philiſtijm ĩ terminis iſrl̃. Viri aũt de iabes galaad q̃s liberauerat ſaul ab amonitis ambulauerũt tota nocte: ꝛ tulerũt cadauera d̃ muro bethſan ꝛ cõbuſſerũt ea igni: ꝛ ſepelierũt oſſa ĩ nemore iabes. Et planxerũt eũ ieiunãtes. vij. dieb⁹ Nota q̃ in paralipomenon legit̃ Mortu⁹ ẽ ſaul ꝑpter iniq̃tates ſuas: ꝛ addit̃: q̃ſi ĩ cumulũ peccati: ſ; inſup ꝯſuluit phitoniſſã: ꝑpt̃ qđ interfecit eũ dñs Hui⁹ peccati magnitudinẽ multi nõ attẽdũt. Et regnauit ſaul viuẽte ſamuele. xviij. ãnis: ꝛ eo mortuo duob⁹ annis Hos ãnos ſacra tñ ſcriptura nõ annotauit. A ſamuele ꝑprie incipiũt tp̃a noĩatoꝝ ꝓphaꝝ ſicut a ſaule tp̃a regũ iſrael.

Incidentia.

In dieb⁹ iſtis apud latinos q̃rt⁹ regnauit ſilui⁹ eneas: filius poſtumi. Alia tñ hiſtoria quartũ ponit ſiluiũ latinum vterinũ fratrem poſtumi ꝛ q̃ntũ ſiluiũ eneã His tp̃ib⁹ homerum fuiſſe q̃dã dicunt: de q̃ magna diſſonãtia eſt apud veteres. Crates poſt eũ ante deſceſſum in peloponenſiũ vrbẽ eraclidaꝝ. Creſtodenes centeſimo anno a captiuitate troie Ariſtarchus et philochorus tp̃e migrationis iconice. Appollodor⁹ athenienſis. cc̃l. anno euerſiõis ilij. Alij modico tp̃e an̄q; olympiades inciperent.

Sequuntur tituli capituloꝝ in hiſtoriaz Regum ſecundi.

E planctu dauid

d ſup ſaul ꝛ ionathan. ca. j.

De prima vnctiõe dauid in regẽ capitulũ . ij.

De regno hiſboſeth. ca. iij.

De filijs dauid. ca. iiij.

De interfectione abner ca.v
De morte hiſboſeth et ſcꝺa vnctione dauid ſup omnē iſrael ca.vj
Q̄ dauid expugnauit hieruſalem ⁊ muniuit capitulum .vij.
Q̄ dauid vicit philiſteos ca.viij.
De reductiōe arce in hieruſalem ca.ix.
De victorijs dauid et officialib⁹ eiꝰ ca.x
De miphiboſeth et ꝙ amon dehoneſtauit nuncios dauid. ca.xj.
De morte Vrie et penitētia dauid. ca.xij.
De thamar quā amō oppreſſit. ca.xiij.
De morte amon ⁊ fuga abſalon ⁊ reditu ad dauid. ca.xiiij.
Quō abſalon pſecutꝰ ē dauid ca.xv.
De ꝯſilio chuſi ⁊ morte achitophel ca.xvj
De morte abſalon ca.xvij
De reditu dauid in hieruſalē ca.xviij.
De morte amaſe et ſiba ca.xix.
De ſeptem viris ſuſpenſis in vltionē gabaonitarum ca.xx
De quattuor prelijs dauid ca.xxj.
Catalogus fortiū dauid ca.xxij
De numero populi et altari erecto a Dauid capitulum .xxiij

De planctu Dauid ſup Saul et Jonathā Caplm̄. I. ſecūdi regū.

Actū ē poſt mortē ſaulis adoleſcēs fugiens de prelio venit ad dauid in ſyceleg ⁊ adorauit. Cunqꝫ indicaſſet ei populū victū ⁊ ſaul cum filijs ſuis mortuū ait dauid. Vn̄ ſcis ꝙ mortuus eſt ſaul: ⁊ ionathas filꝰ eiꝰ. Qui rn̄t. Vidi ſaul incūbētē ſup haſtam ſuā: ⁊ hoſtes appropiabāt ei. Cūqꝫ queſiſſet quiſnam eſſem: et dixiſſem amalechites ſuꝫ ait. Interfice me quia pſelitus es: ne occidāt me incircūciſi. Et occidi eū: q᷑ viuere nō poterat: ⁊ tuli diadema qꝺ erat .i. qꝺ eſſe ſolebat in capite eius: ⁊ armillaꝫ de brachio eius: ⁊ attuli ad te dn̄m meuꝫ. Aiunt hebrei hunc fuiſſe filiuꝫ doech idumei: cui pater ſuus priuſqꝫ irrueret ſup gladium ſuum tradidit inſignia regꝭ que cuſtodiebat vt ferēs ea ad dauid: redderet eū ſibi placabilē. Nec obuiat ꝙ pater idumeꝰ filius amalechites dicitur cum amalechite ſint idumei. Amalech em̄ fuit filius eliphaꝫ filij eſau ⁊ edom. Dauid ergo ⁊ omnes q̄ cum eo erāt ſciderūt veſtimenta ſua: plangētes ⁊ ieiunātes vſqꝫ ad veſperā ſm̄ legem. Et ait dauid ad nuncium Quare nō timuiſti mittere manū tuā ī chriſtum dn̄i. Os tuū locutū eſt ꝯtra te. Et iubēte dauid vnus de pueris eius occidit eū. Et pcepit dauid vt patres docerent filios ſuos carmen arcuū: vbi alij habēt. docerēt filios ſuos arcū .i. artē ſagittādi: eo ꝙ audierit populū a ſagittarijs īterfectū. ſicut ſcptū ē in libro iuſtoꝝ. Hic liber nō habeꝭ ſicut nec plurimi q̄ꝝ fit mētio in veteri teſtamēto: q̄s cōbuſtos credimꝰ a babylonijs. Fuerūt q̄ dicerēt hūc librū dici librū iuſtoꝝ: eo ꝙ ꝺ iuſtis agit .i. ꝺ ſamuele ⁊ dauid. Alij dicunt pentateucū librū iuſtoꝝ vbi cōñci pt artē ſagittandi vtilē eē. q᷑ ꝺt iacob ſe tuliſſe agrū ꝺ manu amorrei in gladio ⁊ arcu. Quidam legūt iuſtoꝝ neutraliter: ⁊ dicūt librum iuſtoꝝ: quia ait de his q̄ iuſta ſūt q̄ſi librū iudicioꝝ vt ſit ſenſus. Sic pcepit dauid artē illā ſeruandā ſicut haꝭ qꝺ ſcptū ē ī libro iuſtoꝝ. Tūc planxit dauid carmen lugubre ſup ſaul ⁊ ionathā ⁊ crediꝭ metrice compoſitū fuiſſe. Et ē ꝯtinētia huius carminis tripertita. Primo agit ꝺ loco vbi facta ē ſtrages. ⁊ imp̄caꝭ ei. Secundo cōmendat ſaul ⁊ ionathan. Tertio ſpecialiter cōmendat ionathan oſtendēs q̄ꝫtum dilexerit eum. Nec obeſt ſi aliquādo pluraliꝭ aliquādo ſingulariter ꝺ eodē monte loquiꝭ Eſt em̄ vnꝰ mons plures colles habēs Vbi legitur. Montes gelboe nec ros nec pluuia veniāt ſup vos. Quidā dicūt ſup te: ſic legentes lr̄am. Montes gelboe. ſubaudi. ve vob poſtea inferunt. nec ros nec pluuia veniāt ſuper te. montes hi vt dicūt pꝰus vberrimi fuerant: ⁊ imprecaꝭ eis nō ariditatē: ſed ſterilitatē. q. aridi eēnt. Unde ſubdit. Neqꝫ ſint ſup vos agri primitiaꝝ. id eſt fructuū optimoꝝ. ſicut prius. Alij dicunt ꝓphetiā eſſe que impleta eſt in dieb᷑ helie: qn̄ nō pluit ſup terraꝫ annis trib᷑ ⁊ mēſib᷑ .vj. Alij dicūt ī cacumine montis: nec an̄ nec poſt pluiſſe: ſed p maledictionē ꝯfirmatū. Plāxitqꝫ dauid ſaulē eo ꝙ viliter interfectꝰ eſſet: lꝫ vnctꝰ eēt oleo. Et ſbdit cām necis huius a ſanguīe interfectoꝝ ⁊ adipe fortiū. id eſt p ſanguine ſacerdotū q̄s occidit ī nobe. Hebreus tn̄ inchoat verſum

f Proſelitus quidē veniebat ꝺ gētilitate ad iudaiſmum.